

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **J.**, bývajúceho v S., zastúpeného JUDr. L., euroadvokátom, so sídlom v Č., proti žalovanej **Slovenskej republike**, za ktorú koná **M.**, so sídlom v B., **o náhradu nákladov výkonu trestu vo výške 50,95 Eur**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 12 C 92/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 18. júla 2013 sp. zn. 14 Co 25/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava I dňa 27. apríla 2012 sa žalobca voči žalovanej podľa § 23 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov domáhal náhrady nákladov výkonu trestu vo výške 50,95 Eur. Náhradu nákladov si žalobca uplatňoval titulom nezákonného rozsudku vydaného Vojenským obvodovým súdom Prešov 8. decembra 1987, sp. zn. 4 T 194/87, na základe ktorého si odpykal trest v trvaní 10 mesiacov a 7 dní, a ktorý bol následne v rámci obnovy konania, sp. zn. 5 Nt 4/2009, zrušený a trestné stíhanie voči žalobcovi bolo zastavené z dôvodu, že skutok nie je trestným činom.

Uznesením z 23. októbra 2012, č.k. 12 C 92/2012-17, súd konanie z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom zastavil a žalovanú zaviazal na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 34,78 Eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Rozhodnutie v časti o trovách konania podľa § 146 ods. 2 O.s.p. odôvodnil tým, že dôvodne podaná žaloba bola vzatá späť

pre správanie žalovanej, ktorá uplatnený nárok žalobcovi priznala až po tom, ako bol podaný návrh na súd. Čo do výšky náhrady trov súd vychádzal z ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p. a priznal ich len v rozsahu 50 % s poukazom na skutočnosť, že žalobca si všetky nároky mohol uplatniť v jednom konaní bez účelového navýšenia trov právneho zastúpenia.

Na odvolanie žalovanej podané v časti náhrady trov Krajský súd v Bratislave uznesením z 18. júla 2013, sp. zn. 14 Co 25/2013, uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil a žalovanú zaviazal na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 15,93 Eur do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvého stupňa, že trovy konania boli neprimerané voči uplatňovanej pohľadávke a v danom prípade išlo o drobný spor, nesúhlasil však so záverom, že účelom samostatného uplatňovania jednotlivých nárokov bolo navýšenie trov právneho zastúpenia. Žalobca podľa neho dostatočne zdôvodnil, prečo viaceré nároky uplatnil samostatnými žalobami a o opodstatnenosti takéhoto postupu svedčí aj to, že žalovaná časť uplatnených nárokov žalobcovi priznala a časť nie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie v mene žalovanej štátna tajomníčka, ktorá žiadala napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie z dôvodu, že v konaní došlo k odňatiu možnosti žalovanej konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že rozhodnutia súdov sú nedostatočne odôvodnené a teda arbitrárne.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolací dôvod nie je daný a rozhodnutia oboch súdov sú vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či dovolanie podala oprávnená osoba a dospel k záveru, že štátna tajomníčka, ktorá v mene žalovanej podala dovolanie, nebola na tento úkon oprávnená.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 240 ods. 1 prvá veta O.s.p. účastník môže podať dovolanie do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni.

Aby dovolanie malo právne účinky, t.j. aby na jeho základe vznikli procesné vzťahy vyplývajúce z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, musí spĺňať požiadavky stanovené pre tento úkon procesným predpisom. K základným náležitostiam dovolania v prvom rade patrí, že opravný prostriedok podal procesne legitimovaný subjekt, ktorým v dovolacom konaní môže byť len účastník. Účastníkom konania podľa § 90 O.s.p. je navrhovateľ (žalobca) a odporca (žalovaný) alebo tí, ktorých zákon za účastníkov označuje. Ak je účastníkom právnická osoba, koná za ňu štatutárny orgán, prípadne iná osoba, ktorá je na úkon oprávnená na základe zákona alebo na základe osobitného poverenia.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobe, ktorý ustanoví zákon.

Podľa § 21 ods. 5 O.s.p. každý, kto koná za právnickú osobu, štátny orgán alebo štát, musí svoje oprávnenie preukázať, ak také oprávnenie nevyplýva z obchodného registra alebo z iného verejného registra, alebo ak také oprávnenie nie je známe súdu z jeho činnosti.

Podľa § 4 ods. 1, 2 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov ministerstvo riadi a za jeho činnosť zodpovedá minister. Ministra v čase jeho neprítomnosti zastupuje v rozsahu jeho práv a povinností štátny tajomník. Minister môže poveriť aj v iných prípadoch štátneho tajomníka, aby ho zastupoval v rozsahu jeho práv a povinností.

Z obsahu spisu vyplýva, že dovolanie v mene Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky ako orgánu konajúceho v mene Slovenskej republiky podala namiesto ministra štátna tajomníčka JUDr. M., ktorá tak podľa vyjadrenia žalovanej z 19. marca 2014 urobila na podklade Inštrukcie Ministerstva spravodlivosti 15/2012 zo 14. mája 2012 č. 20111/2012/30, ktorou sa ustanovuje rozsah podpisových a dispozičných oprávnení (ďalej len „inštrukcia 15/2012“). Zo súdneho spisu je zrejmé, že dovolanie štátnej tajomníčky v predmetnej veci bolo datované 24. septembra 2013. Vychádzajúc z obsahu Zbierky inštrukcií a oznámení (zdroj: H.), k tomuto dátumu rozsah podpisových a dispozičných oprávnení na Ministerstve

spravodlivosti Slovenskej republiky upravovala Inštrukcia Ministerstva spravodlivosti 2/2013 zo 14. februára 2013 č. 20122/2013/100 (v znení inštrukcie 14/2013) s účinnosťou od 7. júna 2013 (ďalej len „inštrukcia 2/2013“), ktorou bola inštrukcia 15/2012 v celom rozsahu zrušená. Podľa čl. 10 ods. 1 písm. f/ inštrukcie 2/2013 minister schvaľuje a podpisuje mimoriadne opravné prostriedky v občianskom súdnom konaní, podľa čl. 10 ods. 2 písm. a/ až d/ štátna tajomníčka schvaľuje a podpisuje v zastúpení za ministra podanie návrhu na začatie súdneho konania, schvaľuje opravné prostriedky v občianskom súdnom konaní, schvaľuje súhlas s rozhodnutím bez nariadenia pojednávania, schvaľuje žiadosť o rozhodnutie v neprítomnosti.

Vzhľadom k tomu, že štátna tajomníčka podala dovolanie v predmetnej veci v mene žalovanej napriek tomu, že na takýto úkon nebola v zmysle vnútorného predpisu ministerstva – inštrukcie 2/2013 oprávnená, keďže schvaľovanie a podpisovanie mimoriadnych opravných prostriedkov (teda aj dovolania) prináleží výlučne ministrovi, a na podanie dovolania nebola ani osobitne poverená ministrom, pričom sama nie je účastníčkou konania, je potrebné takéto dovolanie považovať za úkon urobený osobou, ktorá naň nebola oprávnená. Z tohto dôvodu dovolací súd dovolanie podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. odmietol.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože účastníkom konania v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli a títo si ich ani neuplatňovali.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. marca 2015

JUDr. Edita B a k o š o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová